

باسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زابل

معاونت آموزشی دانشگاه

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

(Course Plan) طرح درس اصول و مبانی مدیریت خطر حوادث و بلایا

نام و نام خانوادگی مدرس: دکتر مهدیه پودینه مقدم آخرین مدرک تحصیلی: Ph.D دکترای تخصصی

رشته تحصیلی: آموزش پرستاری (داخلی - جراحی) رتبه دانشگاهی: استادیار گروه آموزشی: پرستاری داخلی - جراحی

رشته تحصیلی فراگیران: دانشجویان پرستاری داخلی جراحی و پرستاری مراقبت های ویژه مقطع: کارشناسی ارشد ناپیوسته ترم یک

نیمسال تحصیلی: نیمسال اول 1401-1402

عنوان درس به طور کامل: اصول و مبانی مدیریت خطر حوادث و بلایا

نوع درس: تئوری عملی کارآموزی تعداد واحد تئوری: 1 واحد 17 ساعت (از جلسه نهم تا هفدهم)

پیش نیاز: ندارد

زمان شروع کلاس: 1401/06/19 زمان خاتمه کلاس: 1401/10/14

مراحل ارزشیابی: مرحله ای تکوینی

فعالیت دانشجو و حضور منظم در کلاس درس: 1 نمره / 5 درصد از نمره نهایی

ارائه سمینار از سوی دانشجو: 3 نمره / 15 درصد از نمره نهایی

امتحان پایان ترم: 12 نمره / 70 درصد از نمره نهایی

مشارکت و کار کلاسی : 4نمره / 20درصد از نمره نهایی

نوع امتحان پایان ترم شفاهی تشریحی چند گزینه ای صحیح غلط جور کردنی

وسایل کمک آموزشی مورد نیاز :

ماژیک و وایت برد، کامپیوتر و اسلایدپاورپوینت

شرحی از درس:

مدیریت بلایا به یکباره اتفاق نمی افتد. هر چند دولت ها با هر سطح از آمادگی، امکانات و ظرفیت ها مجبور هستند که به آنها پاسخ دهند اما لزوماً پاسخ آنها هزینه بخش و موثر نخواهد بود چرا که بایستی وقوع اینگونه مخاطرات و بلایای ناشی از آنها را پیش بینی کرد و برای آنها آماده بود. بنابراین بایستی آمادگی و تأمین امکانات لازم برای کاهش خطر بلایا بایستی دائمی باشد. از اولین قدمها در آمادگی، آموزش و تمرین کارکنان و مدیران است که باید به تناوب و در دوره های زمانی مشخص صورت گرفته و تکرار شود.

هدف کلی درس:

آموزش مبانی بلایا و حوادث در نظام سلامت به دانشجویان

روش تدریس:

سخنرانی همراه با پرسش و پاسخ، PBL، بحث گروهی

منابع اصلی تدریس درس مورد نظر:

- درسنامه جامع سلامت در بلایا و فوریت ها
- اعتباربخشی بیمارستانی در حوزه مدیریت خطر حوادث و بلایا
- ابزار جامع ارزیابی خطر در نظام سلامت
- سناریوهای ملی در حوادث و بلایا
- واژه شناسی حوادث و بلایا
- دستورالعمل مدیریت بیماری کوید 19
- جهانگیری کتابون. اصول ومبانی مدیریت بحران. چاپ و ویرایش دوم تهران:موسسه آموزش عالی هلال ایران وابسته به جمعیت هلال

احمر، 1390 انتشارات ارجمند، 1398

- حسین حاتمی و همکاران. ویراست چهارم کتاب جامع بهداشت عمومی: جلد 2؛ فصل 9 گفتار 19 مسائل بهداشتی در سوانح و حوادث
تالیف کتایون جهانگیری. تهران
- جهانگیری کتایون. مبانی مدیریت جامعه محور بحران. تهران: موسسه آموزش عالی هلال ایران وابسته به جمعیت هلال احمر، 1389
- اردلان علی و همکاران. درسنامه سلامت در حوادث و بلایا. تهران: انتشارات مهراروش، 1395

-Clements B, Casani J. Disasters and public health: planning and response. Second edition.
Butterworth-Heinemann :2016

- Koenig and Schultz's Disaster Medicine: Comprehensive Principles and Practices .2nd Edition. Cambridge
University Press: 2016

جلسه نهم: آشنایی دانشجویان با مخاطرات طبیعی شایع در کشور و اثرات سلامتی ناشی از آنها

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجویان	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی دانشجویان با مخاطرات طبیعی شایع در ایران (سیل، سیلاب، زلزله، آب و هوای سخت زمستانی و تابستانی، خشکسالی، طوفانها و ریزگردها، رعد و برق، بهمن، گرد و باد...) - آشنایی دانشجویان با علل وقوع مخاطرات طبیعی و عوامل موثر در فراوانی، شدت و آثار آنها - آشنایی دانشجویان با اثرات سلامتی ناشی از وقوع مخاطرات طبیعی - آشنایی دانشجویان با 	<ul style="list-style-type: none"> دانشی-نگرشی دانشی-نگرشی دانشی دانشی 	<p>طرح موضوع طرح سوال تدریس مطالب فراهم آوردن زمینه بحث پاسخ به سوالات</p>	<p>مشارکت فعال در بحث های کلاسی</p>	<p>کلاس درس</p>	<p>105 دقیقه</p>	<p>ویدئو پروژکتور و کامپیوتر</p>	<p>پرسش و پاسخ حین برگزاری کلاس امتحان پایان ترم</p>

						<p>نقش و وظایف سطوح مختلف نظام سلامت در پیشگیری از وقوع، کاهش آسیبها و پاسخ به بلاها</p> <p>- تجارب و درس آموخته های مخاطرات طبیعی قبلی</p>
--	--	--	--	--	--	---

جلسه دهم: اهداف کلی: آشنایی دانشجویان با مخاطرات انسان ساخت شایع در کشور و اثرات سلامتی ناشی از آن ها

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجویان	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<p>- آشنایی دانشجویان با مخاطرات انسان ساخت شایع در ایران 0 تجمعات انبوه، حوادث تروریستی بیوتروریستی، انفجارات، حوادث رادیولوژیک و...</p> <p>- آشنایی دانشجویان با علل وقوع مخاطرات انسان ساخت و عوامل موثر در فراوانی، شدت و آثار آنها</p> <p>- آشنایی دانشجویان با اثرات سلامتی ناشی از وقوع مخاطرات انسان ساخت</p> <p>- آشنایی دانشجویان با نقش و وظایف سطوح مختلف نظام سلامت در</p>	<p>دانشی-نگرشی</p> <p>دانشی-نگرشی-مهارتی</p> <p>دانشی-نگرشی</p> <p>دانشی</p>	<p>تدریس مطالب فراهم آوردن زمینه بحث پاسخ به سؤالات تعیین تکالیف</p>	<p>مشارکت فعال در بحث های کلاسی</p>	<p>کلاس درس</p>	<p>105 دقیقه</p>	<p>ویدئو پروژکتور و کامپیوتر</p>	<p>پرسش و پاسخ حین برگزاری کلاس امتحان پایان ترم</p>

						دانشی-نگرشی	<p>پیشگیری از وقوع، کاهش آسیب ها و پاسخ به بلاها</p> <p>- تجارب و درس آموخته های مخاطرات قبلی</p>
--	--	--	--	--	--	-------------	---

جلسه یازدهم: آشنایی دانشجویان با سامانه فرماندهی سانحه و کاربردهای آن

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجویان	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی دانشجویان با تاریخچه و نحوه شکل گیری سامانه فرماندهی حادثه - ویژگی ها و خصوصیات سامانه فرماندهی سانحه - آشنایی دانشجویان با نحوه معمول شدن سامانه فرماندهی سانحه در فوریت های بیمارستانی - آشنایی دانشجویان با ساختار سامانه فرماندهی سانحه بیمارستانی - آشنایی دانشجویان با ساختار سامانه فرماندهی 	<p>دانشی نگرشی</p> <p>دانشی نگرشی</p> <p>دانشی-نگرشی</p> <p>دانشی</p> <p>دانشی</p> <p>دانشی</p>	<p>تدریس مطالب فراهم آوردن زمینه بحث پاسخ به سوالات تعیین تکالیف</p>	<p>مشارکت فعال در بحث های کلاسی</p>	<p>کلاس درس</p>	<p>105 دقیقه</p>	<p>ویدئو پروژکتور و کامپیوتر</p>	<p>پرسش و پاسخ حین برگزاری کلاس</p> <p>امتحان پایان ترم</p>

						<p>سانحه بیمارستانی</p> <p>- آشنایی دانشجویان با وظایف پست های مختلف در سامانه فرماندهی سانحه</p> <p>دانشی</p> <p>- کسب مهارت تدوین سامانه فرماندهی حادثه برای یک بیمارستان فرضی</p>
--	--	--	--	--	--	--

جلسه دوازدهم: هدف کلی: آشنایی دانشجویان با اثرات روانشناختی بلایا و حمایت های اجتماعی و روانی

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجویان	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<p>- آشنایی دانشجویان با نحوه واکنش انسان ها به بلایا و سازگاری آنها</p> <p>- آشنایی دانشجویان با مشکلات روانشناختی رایج در بلایا</p> <p>- آشنایی با شیوه های مشاوره و درمان مبتلایان به اختلالات روانشناختی</p> <p>- آشنایی دانشجویان با حمایت های روانی- اجتماعی از مصدومین بلایا</p> <p>- آشنایی دانشجویان با مشکلات روانشناختی</p>	<p>دانشی-نگرشی</p> <p>دانشی-نگرشی</p> <p>دانشی-نگرشی</p> <p>دانشی-نگرشی</p> <p>دانشی-نگرشی</p>	<p>تدریس مطالب فراهم آوردن زمینه بحث پاسخ به سؤالات تعیین تکالیف</p>	<p>مشارکت فعال در بحث های کلاسی</p>	<p>کلاس درس</p>	<p>105 دقیقه</p>	<p>ویدئو پروژکتور و کامپیوتر</p>	<p>پرسش و پاسخ حین برگزاری کلاس</p> <p>امتحان پایان ترم</p>

						دانشی-نگرشی	رایج در کارکنان و نحوه مدیریت آنها - حمایت اجتماعی، مفهوم و شیوه های آن
--	--	--	--	--	--	-------------	--

جلسه سیزدهم: اهداف کلی: آشنایی دانشجویان با رویکردهای مدیریت هدایا و کمک های انسان دوستانه داخلی و بین المللی

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجویان	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<ul style="list-style-type: none"> - تاریخچه و نحوه شکل گیری ابتکار اقدامات بشر دوستانه بین المللی در حوادث و بلایا - اصول و مبانی اقدامات بشر دوستانه بین المللی - چالش ها و نقاط ضعف اقدامات بشر دوستانه - نحوه هماهنگی و درخواست کمک از سازمان های مرتبط - تجارب اقدامات بشر دوستانه در بلایای اخیر کشور - برآورد نیاز به کمک ها و هدایای مردمی - درخواست، تجمیع و توزیع کمک های مردمی 	<ul style="list-style-type: none"> دانشی نگرشی دانشی نگرشی دانشی نگرشی دانشی نگرشی دانشی نگرشی دانشی نگرشی دانشی نگرشی دانشی نگرشی 	تدریس مطالب فراهم آوردن زمینه بحث پاسخ به سؤالات تعیین تکالیف	مشارکت فعال در بحث های کلاسی	کلاس درس	105 دقیقه	ویدئو پروژکتور و کامپیوتر	پرسش و پاسخ حین برگزاری کلاس امتحان پایان ترم

							- مدیریت دارو و خون هدایای در بلایا - چالش های مدیریت هدایای مردمی
--	--	--	--	--	--	--	---

جلسه چهاردهم: هدف کلی: آشنایی دانشجویان با نحوه انتخاب، راه اندازی و مدیریت اردوگاه های افراد آسیب دیده از بلایا - آشنایی دانشجویان با تغییر اقلیم و اثرات سلامتی ناشی از آن ها

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجویان	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی دانشجویان با معیارهای انتخاب محل مناسب اردوگاه - آشنایی دانشجویان با استانداردهای اسفیر - آشنایی دانشجویان با اصول برپایی و مدیریت اردوگاه و ارائه خدمات - آشنایی دانشجویان با تغییر اقلیم، علل و عوامل آن - آشنایی دانشجویان با اثرات سلامتی ناشی از تغییر اقلیم، پیشگیری و مدیریت آنها - آشنایی دانشجویان با اثرات تغییر اقلیم در 	دانشی-نگرشی دانشی دانشی-نگرشی دانشی-نگرشی دانشی-نگرشی دانشی-نگرشی	تدریس مطالب فراهم آوردن زمینه بحث پاسخ به سؤالات تعیین تکالیف	مشارکت فعال در بحث های کلاسی	کلاس درس	105 دقیقه	ویدئو پروژکتور و کامپیوتر	پرسش و پاسخ حین برگزاری کلاس امتحان پایان ترم

جلسه پانزدهم: هدف کلی: آشنایی دانشجویان با اثرات بهداشت محیطی بلایا و نحوه مدیریت آنها

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجویان	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی دانشجویان با اثرات بلایا بر روی عوامل محیطی و عوارض ناشی از آن - آشنایی دانشجویان با شیوه های تأمین آب سالم در مناطق بلا زده و معایب و مزایای آنها - آشنایی دانشجویان با روش های دفع پسماند در بلایا و معایب و مزایای آنها - آشنایی دانشجویان با سیستم های دفع بهداشتی مدفوع در مناطق بلا زده - آشنایی دانشجویان با روش های جمع آوری و دفع فاضلاب در شرایط اضطراری - آشنایی دانشجویان با شیوه های مدیریت اجساد 	<ul style="list-style-type: none"> - دانشی-نگرشی-مهارتی - دانشی-نگرشی-مهارتی - دانشی-نگرشی-مهارتی - دانشی-نگرشی-مهارتی - دانشی-نگرشی-مهارتی - دانشی-نگرشی-مهارتی 	تدریس مطالب فراهم آوردن زمینه بحث پاسخ به سؤالات تعیین تکالیف	مشارکت فعال در بحث های کلاسی	کلاس درس	105 دقیقه	ویدئو پروژکتور و کامپیوتر	پرسش و پاسخ حین برگزاری کلاس امتحان پایان ترم

جلسه شانزدهم: اهداف کلی: آشنایی دانشجویان با بیماری های شایع در شرایط اضطراری و نحوه پیشگیری و کنترل آنها

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجویان	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی دانشجویان با بیماری های منتقله از طریق آب و غذای و نحوه مدیریت آنها - آشنایی دانشجویان با بیماری های تنفسی شایع در بلایا و نحوه مدیریت آنها - آشنایی دانشجویان با بیماری های منتقله از طریق ناقلین و نحوه مدیریت آنها - آشنایی دانشجویان با بیماری های قلبی-عروقی در شرایط بحرانی - نحوه مدیریت دیابت، فشار خون بالا در بلایا - سایر بیماری های غیر واگیر شایع در بلایا و نحوه مدیریت آنها 	<ul style="list-style-type: none"> دانشی-نگرشی-مهارتی دانشی-نگرشی-مهارتی دانشی-نگرشی-مهارتی دانشی-نگرشی-مهارتی دانشی-نگرشی-مهارتی دانشی-نگرشی-مهارتی 	تدریس مطالب فراهم آوردن زمینه بحث پاسخ به سؤالات تعیین تکالیف	مشارکت فعال در بحث های کلاسی	کلاس درس	105 دقیقه	ویدئو پروژکتور و کامپیوتر	پرسش و پاسخ حین برگزاری کلاس امتحان پایان ترم

جلسه هفدهم: اهداف کلی: آشنایی دانشجویان با نوپیدی و بازپیدی بیماری ها و نحوه مدیریت آنها

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجویان	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی دانشجویان با مفاهیم نوپیدی و بازپیدی بیماری ها - آشنایی دانشجویان با بیماری های نوپید اخیر و کنترل آنها - آشنایی دانشجویان با بیماری ها بازپید و نحوه مدیریت آنها - آشنایی دانشجویان با بیماری کووید19 و نحوه مقابله با آن - آشنایی دانشجویان با مفاهیم جدید ملی فاصله گذاری اجتماعی در کنترل بیماری های بازپید و نوپید 	<ul style="list-style-type: none"> دانشی-نگرشی-مهارتی دانشی-نگرشی-مهارتی دانشی-نگرشی-مهارتی دانشی-نگرشی-مهارتی دانشی-نگرشی-مهارتی 	<p>تدریس مطالب فراهم آوردن زمینه بحث پاسخ به سوالات تعیین تکالیف</p>	<p>مشارکت فعال در بحث های کلاسی</p>	<p>کلاس درس</p>	<p>105 دقیقه</p>	<p>ویدئو پروژکتور و کامپیوتر</p>	<p>پرسش و پاسخ حین برگزاری کلاس امتحان پایان ترم</p>

❖ دانشجویان محترم می توانند نظرات، پیشنهادات خود را در جهت هرچه بهتر برگزار شدن

از طریق پست الکترونیک

moghadam07@yahoo.com

کلاس ها

مطرح نمایند.